

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง : กรณีศึกษากองทุนชุมชนเมืองเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร มีวิธีการศึกษาประกอบด้วย ประชากร เครื่องมือการวิจัย การสร้างเครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษากับจำนวนประชากรของคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมืองในเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ที่กองทุนได้รับเงินจัดสรร 1 ล้านบาทแล้วทั้งสิ้น 14 กองทุน จำนวน 196 คนคือ

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากร

กองทุน	จำนวนประชากรทั้งหมด
1. กองทุนชุมชนคลองแก้วห้อง	15
2. กองทุนชุมชนประชาอุทิศ 43	15
3. กองทุนชุมชนหลังสวนธนบุรีรมย์	15
4. กองทุนชุมชนประชาอุทิศ 68	15
5. กองทุนชุมชนหมู่ 2 บางมด (ประชาอุทิศ 28)	14
6. กองทุนชุมชนอัสตักวา	11
7. กองทุนชุมชนร่วมใจพัฒนาและชุมชนหลังวัดกลางนา	14
8. กองทุนชุมชนสามัคคีและชุมชนคาริซีน	15
9. กองทุนชุมชนหมู่ 5 ทุ่งครุ	15
10. กองทุนชุมชนบึงไถ่	13

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากร (ต่อ)

กองทุน	จำนวนประชากร ทั้งหมด
11.กองทุนชุมชนทุ่งครุพัฒนาและชุมชนหลัง สน.ทุ่งครุ	15
12. กองทุนชุมชนศรีสมิต	15
13. กองทุนชุมชนชมทรัพย์	15
14. กองทุนชุมชนคอดีดิน	9
รวม	196

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามและแบบทดสอบเป็นเครื่องมือในการวิจัยซึ่งศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมในการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง กรณีศึกษา กองทุนชุมชนเมือง เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัย ได้สร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผู้ศึกษาและวิจัยไว้ และเอกสารที่เกี่ยวข้องใช้เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บข้อมูล โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานครเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา รายได้ อาชีพ ตำแหน่งในกองทุน ประสบการณ์ในการเป็นกรรมการกองทุนอื่นๆ

แบบสอบถามตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ(Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานครใน 5 ด้านคือ ด้านการดำเนินการ ด้านการจัดเก็บข้อมูล ด้านการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ด้านการประสานงาน ด้านการติดตามผลการดำเนินการ

แบบสอบถามตอนที่ 2 มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 อันดับ ของลิเคิร์ท (อ้างถึงในสุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2540, หน้า 185) ดังนี้

ระดับการปฏิบัติงาน	ค่าคะแนน
ปฏิบัติงานมากที่สุด	5
ปฏิบัติงานมาก	4

ปฏิบัติงานบ้านกลาง	3
ปฏิบัติงานน้อย	2
ปฏิบัติงานน้อยที่สุด	1

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบในการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านสภาพการปฏิบัติงาน ด้านการยอมรับจากสังคม ด้านการการฝึกอบรมและคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ด้านการมีส่วนร่วมจากกรรมการกองทุนและสมาชิกกองทุน

แบบสอบถามตอนที่ 3 มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 อันดับ ของลิเคิร์ต (อ้างถึงในสุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2540, หน้า 185) ดังนี้

ระดับสภาพของปัจจัย	ค่าคะแนน
ระดับมากที่สุด	5
ระดับมาก	4
ระดับปานกลาง	3
ระดับน้อย	2
ระดับน้อยที่สุด	1

ตอนที่ 4 แบบทดสอบเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

แบบทดสอบตอนที่ 4 เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ (Multiple Choices) ที่มีคำตอบถูกต้องคำตอบเดียว (One Correct Answer) (บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธิ, 2531, หน้า 31) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนในการจัดทำดังต่อไปนี้

1. การสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามบทบาท

1.1 ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบเนื้อหาของแบบสอบถาม

1.2 นำเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง มาสร้างแนวคำถามของแบบสอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับของลิเคิร์ตแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือ ตลอดจนปรับปรุงสำนวนการใช้ภาษาของแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.3 นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content validity) และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อว่ามีลักษณะครอบคลุมและตรงกับนิยามที่กำหนดแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่า IC ถ้าข้อคำถามใดมีค่าต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นจะถูกตัดไป หรือนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้นและเหมาะสม พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของภาษา

1.4 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับจำนวนประชากรที่ไม่ใช่คณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง เขตทุ่งครุจำนวน 30 รายเพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามจำนวน 45 ข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่า 0.96

1.5 นำผลที่ได้เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำปรึกษา และคำแนะนำเพิ่มเติม เพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.6 นำแบบสอบถามที่ได้ไปใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

2. การสร้างแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

2.2 นำเนื้อหาที่ได้มาสร้างเครื่องมือเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple Choices) 4 ตัวเลือกและมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือ ตลอดจนปรับปรุงสำนวนการใช้ภาษาของแบบทดสอบตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.3 นำแบบทดสอบเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อว่ามีลักษณะครอบคลุมและตรงกับนิยามที่กำหนดแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่า IC ถ้าข้อคำถามใดมีค่าต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นจะถูกตัดไป หรือนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้นและเหมาะสม พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของภาษา

2.4 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับจำนวนประชากรที่ไม่ใช่คณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง เขตทุ่งครุจำนวน 30 รายเพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบจำนวน 15 ข้อด้วยการ

ตรวจสอบความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.61 และตรวจสอบความยาก (Difficulty) เป็นรายข้อได้ค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.38-0.77 ตรวจสอบอำนาจจำแนก (Discrimination) เป็นรายข้อได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.27-0.70

2.5 นำผลที่ได้เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำปรึกษา และคำแนะนำเพิ่มเติม เพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.6 นำแบบทดสอบที่ได้ไปใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยส่งถึงฝ่ายพัฒนาชุมชนและกองทุนชุมชนต่างๆ เขตทุ่งครุ เพื่อขออนุญาตใช้พื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำแบบสอบถามและแบบทดสอบพร้อมหนังสือจากมหาวิทยาลัยไป แนะนำตัวกับประธานกองทุนเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและแบบทดสอบและชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัยพร้อมกับนัดหมายให้ส่งแบบสอบถามคืนภายใน 7 วัน โดยไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามและแบบทดสอบคืนด้วยตนเอง

3. ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะเก็บจากจำนวนประชากรที่ปฏิบัติหน้าที่จริง ณ เวลานั้น ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามและแบบทดสอบกลับคืนมาอย่างสมบูรณ์จากคณะกรรมการกองทุนได้จำนวนทั้งสิ้น 148 คน คิดเป็นร้อยละ 75.4 ตามตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนประชากรที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยและค่าร้อยละของประชากรที่เก็บข้อมูลได้

กองทุน	จำนวนประชากรทั้งหมด	จำนวนประชากรที่เก็บข้อมูลได้	คิดเป็นร้อยละ
1. กองทุนชุมชนคลองแก้วห้อง	15	8	4.1
2. กองทุนชุมชนประชาอุทิศ 43	15	14	7.1
3. กองทุนชุมชนหลังสวนธนบุรีรมย์	15	14	7.1

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนประชากรที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยและคำร้อยละของ
ประชากรที่เก็บข้อมูลได้ (ต่อ)

กองทุน	จำนวน ประชากร ทั้งหมด	จำนวนประชากร ที่เก็บข้อมูลได้	คิดเป็น ร้อยละ
4. กองทุนชุมชนประชาอุทิศ 68	15	10	5.1
5. กองทุนชุมชนหมู่ 2 บางมด (ประชาอุทิศ 28)	14	14	7.1
6. กองทุนชุมชนอัครคึกวา	11	9	4.6
7. กองทุนชุมชนร่วมใจพัฒนาและชุมชนหลัง วัดกลางนา	14	10	5.1
8. กองทุนชุมชนสามัคคีและชุมชนคารีชีน	15	8	4.1
9. กองทุนชุมชนหมู่ 5 ท่งครุ	15	1	0.5
10. กองทุนชุมชนบลูไลท์	13	13	6.6
11. กองทุนชุมชนท่งครุพัฒนาและชุมชนหลัง สน.ท่งครุ	15	15	7.7
12. กองทุนชุมชนศรีสมิต	15	9	4.6
13. กองทุนชุมชนชมทรัพย์	15	15	7.7
14. กองทุนชุมชนคอลลิดิน	9	8	4.1
รวม	196	148	75.5

4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและแบบทดสอบแล้วนำข้อมูลมา
วิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และใช้สถิติ
วิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาท และองค์ประกอบในการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (นิภา เมธธาวิชัย, 2542, หน้า 64)

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความต้องการ
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยหาค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

โดยมีวิธีการวัดระดับความรู้ ความเข้าใจใช้วิธีการคำนวณการแบ่งพิสัย ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้นที่แบ่ง}} = \frac{15 - 1}{5} = 2.8$$

นำตัวเลขที่ได้หาความกว้างของชั้นในการวัดระดับความรู้ความเข้าใจโดยนำคะแนนเฉลี่ยอธิบายเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความรู้ ความเข้าใจ
12.21 – 15.00	ดีมาก
9.41 – 12.20	ดี
6.61 – 9.40	ปานกลาง
3.81 – 6.60	พอใช้
1.00 – 3.80	ต่ำ

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในการปฏิบัติงานกับการปฏิบัติงานตามบทบาท โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และใช้คำบรรยายค่าสหสัมพันธ์ตามเกณฑ์ของ Borg's Description (ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุลและ สุภาพ จัตุราภรณ์, 2543, หน้า 86) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	คำบรรยาย
สูงกว่า 0.85	มีความสัมพันธ์สูงมาก
0.65-0.85	มีความสัมพันธ์สูง
0.35-0.64	มีความสัมพันธ์ปานกลาง
0.20-0.34	มีความสัมพันธ์ต่ำ
ต่ำกว่า 0.20	มีความสัมพันธ์ต่ำมาก

5. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ระหว่างองค์ประกอบในการปฏิบัติงานกับการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง